

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Instrument nadzwyczajny jednolitego rynku

(2023/C 157/11)

Sprawozdawca:	Muhterem ARAS (DE/Zieloni), przewodniczący parlamentu Badenii-Wirtembergii, Niemcy
Dokumenty źródłowe:	<p>Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego instrument nadzwyczajny jednolitego rynku i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 2679/98</p> <p>COM(2022) 459 final</p> <p>Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia (UE) 2016/424, (UE) 2016/425, (UE) 2016/426, (UE) 2019/1009 i (UE) nr 305/2011 w odniesieniu do procedur nadzwyczajnych dotyczących oceny zgodności, przyjęcia wspólnych specyfikacji i nadzoru rynku ze względu na sytuację nadzwyczajną na jednolitym rynku [tłum. robocze]</p> <p>COM(2022) 461 final</p> <p>Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2000/14/WE, 2006/42/WE, 2010/35/UE, 2013/29/UE, 2014/28/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/31/UE, 2014/32/UE, 2014/33/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE i 2014/68/UE w odniesieniu do procedur nadzwyczajnych dotyczących oceny zgodności, przyjmowania wspólnych specyfikacji i nadzoru rynku w związku z sytuacją nadzwyczajną na jednolitym rynku</p> <p>COM(2022) 462 final</p>

I. ZALECANE POPRAWKI

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego instrument nadzwyczajny jednolitego rynku i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 2679/98

COM(2022) 459 final

Poprawka 1

Uzupełnienie motywu 33

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Co więcej, aby zapewnić dostępność towarów istotnych w kontekście kryzysu w sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku, Komisja może zalecić, aby państwa członkowskie rozdystrybuowały rezerwy strategiczne z należyтым uwzględnieniem zasad solidarności, konieczności i proporcjonalności.	Co więcej, aby zapewnić dostępność towarów istotnych w kontekście kryzysu w sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku, Komisja może zalecić, aby państwa członkowskie rozdystrybuowały rezerwy strategiczne z należyтым uwzględnieniem zasad solidarności, konieczności i proporcjonalności. Trzeba przy tym uwzględnić różne potrzeby lokalne i regionalne, takie jak regionów najbardziej oddalonych, gęsto zaludnionych miast, obszarów wiejskich lub regionów przygranicznych.

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 2

Uzupełnienie art. 1 ust. 3

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Państwa członkowskie regularnie wymieniają między sobą oraz z Komisją informacje na temat wszystkich kwestii objętych zakresem niniejszego rozporządzenia.	Państwa członkowskie regularnie wymieniają między sobą oraz z Komisją, Parlamentem Europejskim, Europejskim Komitetem Regionów i Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym informacje na temat wszystkich kwestii objętych zakresem niniejszego rozporządzenia.

Uzasadnienie

Wzywa się władze lokalne i regionalne do przedsięwzięcia wielu środków uruchomionych w ramach nadzwyczajnego instrumentu jednolitego rynku (SMEI). Dlatego też powinny one przynajmniej otrzymywać informacje za pośrednictwem KR-u.

Poprawka 3

Uzupełnienie art. 2 pkt 8

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla odpowiedzialności państw członkowskich za ochronę bezpieczeństwa narodowego oraz ich uprawnienia do ochrony podstawowych funkcji państwa, w tym zapewnienia jego integralności terytorialnej oraz utrzymania porządku publicznego.	Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla ogólnej odpowiedzialności państw członkowskich za ochronę bezpieczeństwa narodowego oraz ich uprawnienia do ochrony podstawowych funkcji państwa, w tym zapewnienia jego integralności terytorialnej oraz utrzymania porządku publicznego.

Uzasadnienie

Dla większej jasności do tekstu trzeba dodać słowo „ogólny”, by zachować w praktyce skuteczność przepisów dotyczących swobodnego przemieszczania się zawartych w art. 16 i dalszych.

Poprawka 4

Zmiana i uzupełnienie art. 4 ust. 3

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Komisja przewodniczy grupie doradczej oraz zapewnia obsługę sekretariatu. Do udziału w posiedzeniach grupy doradczej w charakterze obserwatorów Komisja może zapraszać przedstawiciela Parlamentu Europejskiego , przedstawicieli państw EFTA będących Umawiającymi się Stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym[49], przedstawicieli podmiotów gospodarczych, organizacji zainteresowanych stron, partnerów społecznych oraz ekspertów. Komisja zaprasza przedstawicieli innych organów na szczeblu unijnym istotnych w kontekście kryzysu na istotne posiedzenia grupy doradczej w charakterze obserwatorów.	Komisja przewodniczy grupie doradczej oraz zapewnia obsługę sekretariatu. Stali członkowie grupy doradczej są również przedstawicielami Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Komitetu Regionów. Do udziału w posiedzeniach grupy doradczej w charakterze obserwatorów Komisja może zapraszać przedstawicieli państw EFTA będących Umawiającymi się Stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym[49], przedstawicieli podmiotów gospodarczych, organizacji zainteresowanych stron, partnerów społecznych oraz ekspertów. Komisja zaprasza przedstawicieli innych organów na szczeblu unijnym istotnych w kontekście kryzysu na istotne posiedzenia grupy doradczej w charakterze obserwatorów.

Uzasadnienie

By zapewnić kontrolę parlamentarną oraz zaangażować władze lokalne i regionalne, które wdrażają prawodawstwo UE w terenie, Parlament Europejski i Europejski Komitet Regionów muszą mieć stałych przedstawicieli w grupie doradczej. Władze lokalne i regionalne są również bezpośrednio narażone na problemy i skutki kryzysów, o których mogą informować z pierwszej ręki. Ich interesy można uwzględniać w grupie doradczej za pośrednictwem Europejskiego Komitetu Regionów.

Poprawka 5

Uzupełnienie art. 5 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Państwa członkowskie wyznaczają centralne biura łącznikowe odpowiedzialne za kontakty, koordynację i wymianę informacji z centralnymi biurami łącznikowymi innych państw członkowskich oraz centralnym biurem łącznikowym na szczeblu unijnym w rozumieniu niniejszego rozporządzenia. Zadaniem takich biur łącznikowych jest koordynacja oraz opracowywanie informacji uzyskanych od właściwych organów krajowych.	Państwa członkowskie wyznaczają z udziałem władz lokalnych i regionalnych centralne biura łącznikowe odpowiedzialne za kontakty, koordynację i wymianę informacji z centralnymi biurami łącznikowymi innych państw członkowskich oraz centralnym biurem łącznikowym na szczeblu unijnym w rozumieniu niniejszego rozporządzenia. Zadaniem takich biur łącznikowych jest koordynacja oraz opracowywanie informacji uzyskanych od właściwych organów krajowych, regionalnych i lokalnych .

Uzasadnienie

Konieczne jest zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych, ponieważ krajowe biura łącznikowe są niewystarczające do zapewnienia wymiany informacji. W zależności od struktury politycznej i konstytucyjnej państw członkowskich warto z wyprzedzeniem utworzyć biura regionalne lub lokalne.

Poprawka 6

Uzupełnienie art. 6 ust. 1 lit. a)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
a) współpracy między właściwymi organami krajowymi i unijnymi w zakresie zarządzania trybem podwyższonej czujności dotyczącej jednolitego rynku oraz trybem sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku w przypadku uruchomienia tych trybów we wszystkich sektorach jednolitego rynku;	a) współpracy między właściwymi organami lokalnymi, regionalnymi , krajowymi i unijnymi w zakresie zarządzania trybem podwyższonej czujności dotyczącej jednolitego rynku oraz trybem sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku w przypadku uruchomienia tych trybów we wszystkich sektorach jednolitego rynku;

Uzasadnienie

Celem jest włączenie szczebla lokalnego i regionalnego.

Poprawka 7

Uzupełnienie art. 6 ust. 2 lit. a)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
wykazu właściwych organów krajowych, centralnych biur łącznikowych wyznaczonych zgodnie z art. 5 oraz pojedynczych punktów kontaktowych, o których mowa w art. 21, ich danych kontaktowych, ról i obowiązków wyznaczonych w prawie krajowym na okres obowiązywania trybu podwyższonej czujności oraz trybu sytuacji nadzwyczajnej określonych w niniejszym rozporządzeniu;	wykazu właściwych organów krajowych, lokalnych i regionalnych , centralnych biur łącznikowych wyznaczonych zgodnie z art. 5 oraz pojedynczych punktów kontaktowych, o których mowa w art. 21, ich danych kontaktowych, ról i obowiązków wyznaczonych w prawie krajowym na okres obowiązywania trybu podwyższonej czujności oraz trybu sytuacji nadzwyczajnej określonych w niniejszym rozporządzeniu;

Uzasadnienie

Celem jest włączenie szczebla lokalnego i regionalnego, w zależności od struktury państw członkowskich.

Poprawka 8

Uzupełnienie i zmiana art. 8 ust. 3 lit. c)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
obszar geograficzny; część jednolitego rynku, którego dotyczy zakłócenie lub potencjalne zakłócenie; wpływ na konkretne obszary geograficzne szczególnie podatne lub narażone na zakłócenia łańcucha dostaw, w tym unijne regiony najbardziej oddalone;	obszar geograficzny; część jednolitego rynku, którego dotyczy zakłócenie lub potencjalne zakłócenie; wpływ na konkretne obszary geograficzne szczególnie podatne lub narażone na zakłócenia łańcucha dostaw, w tym unijne regiony przygraniczne oraz regiony najbardziej oddalone;

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 9

Uzupełnienie art. 9 ust. 1 lit. a)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Jeżeli Komisja, uwzględnivszy opinię przedstawioną przez grupę doradczą, uzna, że występuje zagrożenie, o którym mowa w art. 3 pkt 2, uruchamia w drodze aktu wykonawczego tryb podwyższonej czujności na okres maksymalnie sześciu miesięcy. Taki akt wykonawczy zawiera następujące elementy: a) ocenę potencjalnych skutków kryzysu;	Jeżeli Komisja, uwzględnivszy opinię przedstawioną przez grupę doradczą, uzna, że występuje zagrożenie, o którym mowa w art. 3 pkt 2, uruchamia w drodze aktu wykonawczego tryb podwyższonej czujności na okres maksymalnie sześciu miesięcy. Taki akt wykonawczy zawiera następujące elementy: a) ocenę potencjalnych skutków kryzysu, w tym szczególnej sytuacji regionów przygranicznych;

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 10

Uzupełnienie art. 11 ust. 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Właściwe organy krajowe należycie uwzględniają obciążenie administracyjne podmiotów gospodarczych, w szczególności MŚP, które może wiązać się z wnioskami o udzielenie informacji, oraz gwarantują utrzymanie go na minimalnym poziomie.	Właściwe organy krajowe należycie uwzględniają obciążenie administracyjne podmiotów gospodarczych, w szczególności MŚP, które może wiązać się z wnioskami o udzielenie informacji, oraz dbają o to, by treść wniosków była proporcjonalna i ściśle ograniczona do elementów koniecznych do wykonania artykułu 9.

Uzasadnienie

Celem jest uniknięcie zbędnych obciążeń dla przedsiębiorstw.

Poprawka 11

Uzupełnienie art. 12 ust. 2 lit. a)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Komisja może, w drodze aktów wykonawczych, zażądać od państw członkowskich udzielenia informacji na temat towarów wymienionych w akcie wykonawczym przyjętym na podstawie art. 9 ust. 1 w zakresie następujących kwestii:</p> <p>a) obecnego stanu zapasów na terytorium danego państwa;</p>	<p>Komisja może, w drodze aktów wykonawczych, zażądać od państw członkowskich udzielenia informacji na temat towarów wymienionych w akcie wykonawczym przyjętym na podstawie art. 9 ust. 1 w zakresie następujących kwestii:</p> <p>a) obecnego stanu oraz lokalizacji zapasów na terytorium danego państwa;</p>

Uzasadnienie

Należy sprawdzić, gdzie państwa członkowskie przechowują towary istotne w kontekście kryzysu, tak by w sytuacji kryzysowej można je było w krótkim czasie rozdystrybuować również na oddalone obszary.

Poprawka 12

Uzupełnienie art. 12 ust. 3

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Państwa członkowskie dokładają wszelkich starań, aby stworzyć rezerwy strategiczne towarów o znaczeniu strategicznym wskazanych zgodnie z ust. 1, należycie uwzględniając zapasy posiadane lub aktualnie gromadzone przez podmioty gospodarcze na ich terytorium. Komisja zapewnia państwom członkowskim wsparcie w zakresie koordynacji i usprawnienia podejmowanych przez nie działań.</p>	<p>Państwa członkowskie dokładają wszelkich starań, aby stworzyć rezerwy strategiczne towarów o znaczeniu strategicznym wskazanych zgodnie z ust. 1, należycie uwzględniając zapasy posiadane lub aktualnie gromadzone przez podmioty gospodarcze na ich terytorium, a także równowagę terytorialną, ze szczególnym naciskiem na regiony wyspiarskie i górskie oraz inne regiony oddalone. Komisja zapewnia państwom członkowskim wsparcie w zakresie koordynacji i usprawnienia podejmowanych przez nie działań.</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 13

Uzupełnienie art. 15 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Jeżeli Komisja, uwzględniając opinię przedstawioną przez grupę doradczą, uzna, że niezbędne jest przedłużenie trybu sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku, przedkłada Radzie wniosek w sprawie przedłużenia trybu sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku. Z zastrzeżeniem pilnych i wyjątkowych zmian okoliczności, Komisja dokłada wszelkich starań, aby przedłożyć taki wniosek nie później niż 30 dni przed upływem okresu, na który uruchomiono tryb sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku. Rada może w drodze aktu wykonawczego przedłużyć tryb sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku jednorazowo maksymalnie o sześć miesięcy.</p>	<p>Jeżeli Komisja, uwzględniając opinię przedstawioną przez grupę doradczą, uzna, że niezbędne jest przedłużenie trybu sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku, przedkłada Radzie wniosek w sprawie przedłużenia trybu sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku. Z zastrzeżeniem pilnych i wyjątkowych zmian okoliczności, Komisja dokłada wszelkich starań, aby przedłożyć taki wniosek nie później niż 30 dni przed upływem okresu, na który uruchomiono tryb sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku. Rada może w drodze aktu wykonawczego przedłużyć tryb sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku jednorazowo maksymalnie o sześć miesięcy. Tryb sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku wygasa automatycznie, jeżeli go nie przedłużono.</p>

Uzasadnienie

Stosowanie środków trybu sytuacji nadzwyczajnej musi być zawsze ograniczone w czasie i automatycznie się kończyć, by zapobiec nadużyciom. Jest o tym co prawda mowa w art. 14 ust. 3, który dotyczy uruchomienia, lecz kwestię tę pominięto w artykule w sprawie odwołania trybu sytuacji nadzwyczajnej. Dlatego też zamieszczono to doprecyzowanie.

Poprawka 14

Uzupełnienie art. 16 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Przyjmując i stosując krajowe środki w odpowiedzi na sytuację nadzwyczajną na jednolitym rynku oraz kryzys leżący u jej podstaw, państwa członkowskie zapewniają pełną zgodność swoich działań z Traktatem i prawem Unii, a w szczególności z wymogami określonymi w niniejszym artykule.	Przyjmując i stosując krajowe środki w odpowiedzi na sytuację nadzwyczajną na jednolitym rynku oraz kryzys leżący u jej podstaw, państwa członkowskie zapewniają pełną zgodność swoich działań z Traktatem i prawem Unii, a w szczególności wymogami określonymi w niniejszym artykule, które mają w tym zakresie nadrzędny charakter, przede wszystkim wobec środków przewidzianych w kodeksie granicznym Schengen.

Uzasadnienie

Aby przepisy dotyczące swobodnego przemieszczania się zawarte w SMEI mogły być w praktyce skuteczne, muszą one mieć częściowe pierwszeństwo przed kodeksem granicznym Schengen. W przeciwnym razie państwa członkowskie mogą wprowadzić jednostronne i nieskoordynowane kontrole graniczne, co może być równoznaczne z zamykaniem granic.

Poprawka 15

Uzupełnienie art. 16 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Wszelkie ograniczenia wprowadza się na czas określony i należy je odwołać, gdy tylko sytuacja na to pozwoli. Ponadto we wszelkich ograniczeniach należy uwzględnić sytuację regionów przygranicznych.	Wszelkie ograniczenia wprowadza się na czas określony i należy je regularnie rozpatrywać i odwołać, gdy tylko sytuacja na to pozwoli. Ponadto we wszelkich ograniczeniach należy uwzględnić sytuację regionów przygranicznych.

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 16

Zmiana i uzupełnienie art. 16 ust. 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie zainteresowane strony, w tym pracownicy i dostawcy usług, zostały poinformowane o środkach ograniczających swobodny przepływ towarów, usług i osób przed wejściem w życie tych środków. Państwa członkowskie zapewniają ciągły dialog z zainteresowanymi stronami, w tym komunikację z partnerami społecznymi i partnerami międzynarodowymi.	Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie zainteresowane strony, w tym pracownicy i dostawcy usług, a także władze lokalne i regionalne zostały poinformowane o środkach ograniczających swobodny przepływ towarów, usług i osób przed wejściem w życie tych środków. Państwa członkowskie zapewniają ciągły dialog z zainteresowanymi stronami, w tym komunikację z Europejskim Komitetem Regionów , partnerami społecznymi i partnerami międzynarodowymi.

Uzasadnienie

Celem jest zapewnienie udziału władz lokalnych i regionalnych.

Poprawka 17

Uzupełnienie art. 19 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Państwa członkowskie przedstawiają Komisji oświadczenie zawierające powody, dla których wprowadzenie takiego środka jest uzasadnione i proporcjonalne, jeżeli powodów tych nie ujęto wyraźnie w zgłoszonym środku. Państwa członkowskie przekazują Komisji pełny tekst krajowych przepisów ustawowych lub wykonawczych , które zawierają dany środek lub zostały przez niego zmienione.	Państwa członkowskie przedstawiają Komisji oświadczenie zawierające powody, dla których wprowadzenie takiego środka jest uzasadnione i proporcjonalne, jeżeli powodów tych nie ujęto wyraźnie w zgłoszonym środku. Państwa członkowskie przekazują Komisji pełny tekst mających w nich pod tym względem zastosowanie przepisów, które zawierają dany środek lub zostały przez niego zmienione.

Uzasadnienie

W niektórych państwach członkowskich regiony mogą przyjąć własne lub dodatkowe przepisy, w związku z czym należy zawrzeć wzmiankę nie tylko o krajowych przepisach ustawowych, lecz o wszystkich przepisach mających zastosowanie w danym państwie członkowskim.

Poprawka 18

Uzupełnienie art. 21 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Państwa członkowskie zapewniają, aby obywatele, konsumenci, podmioty gospodarcze i pracownicy oraz ich przedstawiciele mieli możliwość otrzymywania, na żądanie i za pośrednictwem odpowiednich pojedynczych punktów kontaktowych, informacji od właściwych organów na temat sposobu, w jaki ogólnie interpretuje i stosuje się odpowiednie krajowe środki reagowania w sytuacjach kryzysowych. W stosownych przypadkach informacje takie obejmują przewodnik z wyjaśnieniami krok po kroku. Informacje muszą być przekazywane jasnym, zrozumiałym i przystępnym językiem. Muszą być łatwo dostępne na odległość i drogą elektroniczną oraz aktualizowane.	Państwa członkowskie zapewniają, aby obywatele, konsumenci, władze lokalne i regionalne , podmioty gospodarcze i pracownicy oraz ich przedstawiciele mieli możliwość otrzymywania, na żądanie i za pośrednictwem odpowiednich pojedynczych punktów kontaktowych, informacji od właściwych organów na temat sposobu, w jaki ogólnie interpretuje i stosuje się odpowiednie krajowe środki reagowania w sytuacjach kryzysowych. W stosownych przypadkach informacje takie obejmują przewodnik z wyjaśnieniami krok po kroku. Informacje muszą być przekazywane jasnym, zrozumiałym i przystępnym językiem. Muszą być łatwo dostępne na odległość i drogą elektroniczną oraz aktualizowane.

Uzasadnienie

Wszyscy powinni mieć dostęp do pojedynczych punktów kontaktowych państw członkowskich. Można to ułatwić za pośrednictwem szczebla regionalnego. Jest to szczególnie niezbędne w regionach przygranicznych i peryferyjnych.

Poprawka 19

Uzupełnienie art. 22 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Pojedynczy punkt kontaktowy na szczeblu Unii udziela obywatelom, konsumentom, podmiotom gospodarczym, pracownikom i ich przedstawicielom następującej pomocy:	Pojedynczy punkt kontaktowy na szczeblu Unii udziela obywatelom, konsumentom, władzom lokalnym i regionalnym , podmiotom gospodarczym, pracownikom i ich przedstawicielom następującej pomocy:

Uzasadnienie

Celem jest zapewnienie udziału władz lokalnych i regionalnych.

Poprawka 20

Uzupełnienie art. 24 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>W przypadku wystąpienia poważnych niedoborów związanych z kryzysem lub bezpośredniego zagrożenia takimi niedoborami Komisja może zwrócić się do organizacji reprezentujących lub podmiotów gospodarczych w łańcuchach dostaw istotnych w kontekście kryzysu o dobrowolne przekazanie Komisji w określonym terminie szczegółowych informacji na temat zdolności produkcyjnych oraz ewentualnych istniejących zapasów towarów istotnych w kontekście kryzysu i komponentów takich towarów w unijnych zakładach produkcyjnych i zakładach państw trzecich, które dana organizacja lub dany podmiot prowadzi, z których zamawia dostawy lub w których się zaopatruje, a także informacji na temat wszelkich istotnych zakłóceń w łańcuchu dostaw w określonym terminie.</p>	<p>W przypadku wystąpienia poważnych niedoborów związanych z kryzysem lub bezpośredniego zagrożenia takimi niedoborami Komisja może zwrócić się do organizacji reprezentujących lub podmiotów gospodarczych w łańcuchach dostaw istotnych w kontekście kryzysu o dobrowolne przekazanie Komisji w określonym terminie szczegółowych informacji na temat zdolności produkcyjnych oraz ewentualnych istniejących zapasów towarów istotnych w kontekście kryzysu i komponentów takich towarów w unijnych zakładach produkcyjnych i zakładach państw trzecich, które dana organizacja lub dany podmiot prowadzi, z których zamawia dostawy lub w których się zaopatruje, a także informacji na temat wszelkich istotnych zakłóceń w łańcuchu dostaw w określonym terminie. Komisja troszczy się o to, aby obciążenia administracyjne i handlowe dla podmiotów gospodarczych, w szczególności dla MŚP, były jak najmniejsze, aby terminy odpowiedzi były realistyczne oraz aby treść wniosków była proporcjonalna i nie wykraczała poza niezbędne minimum.</p>

Uzasadnienie

Celem jest uniknięcie zbędnych obciążeń dla przedsiębiorstw.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR),

1. Z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący nadzwyczajnego instrumentu jednolitego rynku mającego na celu zapewnienie w przyszłych sytuacjach kryzysowych funkcjonowania rynku wewnętrznego, w tym swobodnego przemieszczania się.
2. Podkreśla, że podczas pandemii COVID-19 można było przywrócić swobody jednolitego rynku za pomocą skoordynowanych działań UE oraz że niezgodna z prawem międzynarodowym wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie pokazuje, jak szybko może dojść do nowego kryzysu.
3. Wskazuje, że kryzysy mogą mieć poważne konsekwencje dla jednolitego rynku. Podkreśla znaczenie środków opartych na potrzebach, by móc zaradzić wywołanym kryzysem dysproporcjom na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym, oraz opartej na potrzebach polityki spójności, która sprzyja odporności na kryzysy, służąc osiągnięciu tych samych celów.
4. Ponownie wyraża przekonanie, że przed kryzysami trzeba chronić zwłaszcza swobodny przepływ towarów, osób i usług. Zaznacza, że szczególna rola w sprawnym funkcjonowaniu rynku wewnętrznego przypada regionom przygranicznym.
5. Podkreśla, że szczególnie obszary, o których mowa w art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, odczuwają skutki kryzysu, ponieważ już teraz zmagają się z wyzwaniem wynikającymi z ich położenia.
6. W związku z tym uważa, że potrzebne są solidne ogólne ramy kryzysowe UE dla jednolitego rynku, które uzupełniają istniejące i planowane przepisy sektorowe.

Zarządzanie granicami w ramach nadzwyczajnego instrumentu jednolitego rynku

7. Zaznacza, że szczególnie regiony przygraniczne dotkliwie odczuwają skutki wywołanego kryzysem, a przede wszystkim – jednostronnego i krótkoterminowego zamykania granic. Dotyczy to wszelkiej współpracy transgranicznej w dziedzinach, takich jak kształcenie, zdrowie, energia i transport towarów, a także aktywność zawodowa pracowników i pracowników przygranicznych, świadczenie usług przez usługodawczynie i usługodawców, życie rodzin i inne formy relacji międzyludzkich.
8. Zwraca w szczególności uwagę, że ze względu na kilometrowe kolejki na przejściach granicznych kontrole graniczne upodabniają się do zamykania granic.
9. Dlatego też wzywa Komisję Europejską, by w celu zapewnienia swobodnego przepływu osób, usług i towarów w czasie kryzysu traktowała przepisy dotyczące swobodnego przemieszczania się zawarte w nadzwyczajnym instrumencie jednolitego rynku częściowo jako nadrzędne wobec kodeksu granicznego Schengen.
10. Apeluje do Rady, by – w celu przeforsowania odpowiednich przepisów dotyczących swobodnego przemieszczania się – po wejściu w życie rozporządzenia rozpoczęła negocjacje z państwami trzecimi położonymi na zewnętrznych granicach UE.
11. Przypomina w związku z tym swoją opinię w sprawie zmienionego zarządzania strefą Schengen ⁽¹⁾, w której wzywa do ścisłego ograniczenia kontroli na granicach wewnętrznych łącznie do najwyżej 24 miesięcy oraz do wyjaśnienia, dlaczego alternatywne środki nie są odpowiednie.
12. Apeluje ponadto do Rady, by przestała blokować tworzenie mechanizmu eliminowania barier prawnych i administracyjnych w kontekście transgranicznym, tak by wzdłuż granic można było zastosować nieskomplikowane rozwiązania międzyrządowe.

Nadzwyczajny instrument jednolitego rynku z perspektywy regionalnej

13. Ogólnie z zadowoleniem przyjmuje zastosowane we wniosku podejście ukierunkowane na konkretny obszar oraz położony w nim nacisk na podróże i działalność gospodarczą. Jednocześnie domaga się, by nadzwyczajny instrument miał wyraźniejsze ukierunkowanie terytorialne, co zapewni jego skuteczność w terenie.
14. W związku z tym wzywa do stałego włączenia do grupy doradczej przedstawicieli i przedstawicieli Europejskiego Komitetu Regionów.
15. Ponadto wnosi o zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych w tworzenie centralnych biur łącznikowych oraz o równy dostęp do krajowych pojedynczych punktów kontaktowych, a także do centralnego punktu kontaktowego na szczeblu Unii.
16. Przypomina, że towary (potencjalnie) istotne w kontekście kryzysu są nierównomiernie rozmieszczone na jednolitym rynku. Podkreśla, że absolutnie konieczne jest okazywanie w praktyce solidarności europejskiej, by zapewnić dystrybucję takich towarów na obszarach, które szczególnie mocno ucierpiały wskutek kryzysu. Popiera w związku z tym zakaz ograniczeń wywozowych.
17. Proponuje uspoźnienie odpowiednich definicji i kryteriów w całym wniosku oraz lepsze uwzględnienie w tym kontekście kwestii regionalnych.

Zarządzanie nadzwyczajnym instrumentem jednolitego rynku

18. Podkreśla w tym kontekście, że należy wyjaśnić poszczególne definicje, aby móc osiągnąć pewność prawa i jasno określić, w jakich warunkach i okolicznościach, a także w przypadku których kryzysów należałoby wykorzystywać nadzwyczajny instrument.
19. Z zadowoleniem przyjmuje proponowany system oznaczeń kolorystycznych, który obejmuje etapy planowania ewentualnościowego, nadzoru nad jednolitym rynkiem i sytuacji nadzwyczajnej na rynku wewnętrznym z myślą o lepszym zapobieganiu kryzysom, gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej i zarządzaniu kryzysowym.
20. Z dużym zadowoleniem przyjmuje skupienie się na wymianie informacji, komunikacji i koordynacji między państwami członkowskimi i zachęca do utworzenia na wypadek przyszłych kryzysów wspólnego internetowego portalu informacyjnego, takiego jak „Re-open EU”, który działał podczas pandemii COVID-19.
21. Podkreśla potrzebę zapewnienia komplementarności i spójności z przepisami sektorowymi i innymi przepisami ogólnymi, szczególnie z kodeksem granicznym Schengen, aby nie spowodować większej niepewności prawa.

⁽¹⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Zmienione zarządzanie strefą Schengen (COR-2022-01129-00-01) (Dz.U. C 498 z 30.12.2022, s. 114).

22. Przypomina o zasadach pomocniczości i proporcjonalności oraz stwierdza, że wniosek Komisji ma bardzo dalekosiężny charakter. Podkreśla zatem, jak istotne jest zapewnienie wystarczającej kontroli i przejrzystości na etapie stosowania instrumentu również po to, by dokonać przeglądu potencjalnie daleko idącego poszerzenia uprawnień przyznanych Komisji, a także je odpowiednio zniwelować. Wskazuje, że można to osiągnąć wyłącznie dzięki jasnym i jednoznacznym kryteriom oraz wymiernym progom w połączeniu z odpowiednią procedurą, która zapewni nie tylko udział państw członkowskich i Parlamentu Europejskiego, lecz również parlamentów narodowych i regionalnych.

23. Zaznacza, że wszelkie środki nadzwyczajne muszą gwarantować skuteczne egzekwowanie i pełne przestrzeganie przepisów prawa pracy i praw podstawowych, w tym praw socjalnych, pracowniczych i związkowych.

24. Zwraca się o rozważenie, czy nadzór nad łańcuchami dostaw, udzielanie informacji przez przedsiębiorstwa oraz obowiązek zamówień priorytetowych są konieczne i proporcjonalne, gdyż właśnie w czasach kryzysu należy utrzymać na jak najniższym poziomie dodatkowe obciążenia dla przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich, a przynajmniej przedłużyć krótkie terminy udzielania odpowiedzi.

25. Pochwala przyspieszenie oceny zgodności produktów o znaczeniu strategicznym. Zachęca do objęcia przyspieszoną procedurą również innych grup produktów.

26. Wzywa Komisję Europejską do zapewnienia przejrzystości wspólnego udzielania zamówień publicznych oraz do wyciągnięcia wniosków z zaniedbań powstałych w trakcie zawierania umów z producentami szczepionek przeciwko COVID-19.

27. Wreszcie z zadowoleniem przyjmuje obecne debaty nad zwiększeniem europejskiej strategicznej autonomii niezależnie od kryzysu i oczekuje z niecierpliwością na projekt przepisów Komisji Europejskiej dotyczących surowców krytycznych. W tym kontekście zwraca się do Komisji Europejskiej o to, by w swym projekcie legislacyjnym uwzględniła propozycje zawarte w opinii KR-u „Plan działania w sprawie surowców krytycznych”⁽²⁾.

Bruksela, dnia 8 lutego 2023 r.

Vasco ALVES CORDEIRO

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*

⁽²⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Plan działania w sprawie surowców krytycznych (COR-2020-04292-00-01) (Dz.U. C 175 z 7.5.2021, s. 10).